

Bruselj, 5. december 2017
(OR. en)

15387/17

Medinstitucionalna zadeva:
2017/0312 (NLE)

RECH 406
COMPET 855
ATO 52

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	1. december 2017
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2017) 698 final
Zadeva:	Predlog UREDBA SVETA o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019-2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2017) 698 final.

Priloga: COM(2017) 698 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.12.2017
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Predlog

UREDBA SVETA

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019-2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Da bi se nadaljevalo financiranje jedrskih raziskav in usposabljanja je nujno sprejeti novo uredbo za podaljšanje vseh raziskovalnih dejavnosti, ki se izvajajo v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020¹.

Prvotni cilj raziskav na področju fisije, ki jih financira Euratom, je povečanje varnosti jedrskih tehnologij. Te raziskave prispevajo tudi k razvoju varnih, javno sprejemljivih rešitev za ravnanje z radioaktivnimi odpadki ter k spodbujanju zaščite pred sevanjem in razvoja medicinske uporabe ionizirajočega sevanja. Raziskave fuzije v okviru Euratoma naj bi pripomogle k razogljičenju energetskega sistema, in sicer z razvojem fuzije z magnetnim zadrževanjem plazme. Neposredne dejavnosti v okviru programa prispevajo k izvajanju jedrskih zaščitnih ukrepov v Evropi in po svetu.

Predlog za program Euratoma za obdobje 2019–2020 še naprej dopolnjuje program Obzorje 2020². Določa proračun za neposredne in posredne ukrepe, opredeljuje cilje raziskav in razvoja ter navaja instrumente podpore za raziskave in razvoj.

Predlog bo zagotovil, da se bodo raziskave in usposabljanje, ki jih financira Unija, v jedrski znanosti in tehnologiji nadaljevali v letih 2019 in 2020, tako da se bo ohranil program, ki dopolnjuje, spodbuja in usklajuje dejavnosti držav članic za doseganje kar največje dodane vrednosti Unije.

V skladu s členom 7 Pogodbe Euratom je trenutni program Euratoma (2014–2018) določen za petletno obdobje. S tem predlogom naj bi se zagotovilo neprekinjeno nadaljevanje programa v obdobju 2019–2020. Ta pristop bo omogočil neprekinjenost in usklajenost ukrepov v celotnem sedemletnem obdobju 2014–2020, kar pomeni tudi večjo usklajenost s časovnim načrtom programa Obzorje 2020. To je še pomembneje glede na to, da imajo programi Euratoma in program Obzorje 2020 cilje, ki se vzajemno krepijo.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Program Euratoma za obdobje 2019–2020 prevzema raziskovalne dejavnosti programa Euratoma za obdobje 2014–2018. V celoti je skladen z njim in z oceno učinka za obdobje 2014–2020, ki je bila pripravljena pred njegovim sprejetjem.

¹ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 z dne 16. decembra 2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 948).

² Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Program Euratoma 2019–2020 ostaja skladen z vsemi zadevnimi politikami Unije na področjih, ki se nanašajo na raziskave in inovacije na splošno, zlasti pa na jedrsko varnost in povezane varnostne vidike. Tako podpira izvajanje:

- Direktive Sveta 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov³, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2014/87/Euratom⁴;
- Direktive Sveta 2011/70/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki⁵;
- Direktive Sveta 2013/59/Euratom o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja⁶;
- program prispeva k izvajanju poglavja 7 Pogodbe Euratom v zvezi s sistemom EU jedrskih zaščitnih ukrepov. Prispeva tudi k varnostnim agendam in strategijam EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za to uredbo je člen 7 Pogodbe Euratom.

- **Izbira instrumenta**

Program Euratoma 2019–2020 se izvaja z novo uredbo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAITERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V skladu s členom 22 Uredbe (Euratom) št. 1314/2013 in *smernicami za boljšo pripravo zakonodaje*⁷ je Komisija izvedla vmesno oceno programa Euratoma za obdobje 2014–2018. V svojem poročilu (COM(2017) 697 final) določa strateški pregled postopka ocenjevanja in odzive na priporočila neodvisnih skupin strokovnjakov. Delovna dokumenta služb Komisije (SWD(2017) 426 final in SWD(2017) 427 final), ki sta priložena poročilu, zajemata področja ocenjevanja (ustreznost, učinkovitost, uspešnost in evropska dodana vrednost).

Komisija na podlagi svojih analiz ni prišla do dokončnih ugotovitev, ki bi omajale strategijo in obliko programa za obdobje 2014–2018 ali zaradi katerih bi morala predlagati revizijo obsega, dejavnosti ali načina izvajanja programa za obdobje 2019–2020. Prav tako bo Komisija zagotovila, da se morebitna odprta vprašanja obravnavajo v izvedbenem sklepu o delovnem programu Euratoma za obdobje 2019–2020.

V vmesni oceni je bilo ugotovljeno, da se lahko izzivi na področju jedrske varnosti in upadanja strokovnega znanja na področju jedrske energije v Evropi učinkovito rešujejo z izkoriščanjem sinergijskih učinkov med raziskovalnim delom držav članic in zasebnega sektorja ter med znanstvenimi področji in tehnološkimi sektorji. Z ukrepanjem na ravni EU se

³ UL L 172, 2.7.2009, str. 18.

⁴ UL L 219, 25.7.2014, str. 42.

⁵ UL L 199, 2.8.2011, str. 48.

⁶ UL L 13, 17.1.2014, str. 1.

⁷ COM(2015) 215 in SWD(2015) 110.

lahko okrepi okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajuje raziskovalno delo držav članic, tako da ne bo prišlo do podvajanj, da se bo na ključnih področjih ohranila kritična masa in zagotovila najbolj učinkovita uporaba javnih sredstev. Raziskave in razvoj na področju fuzijske energije pomenijo dolgoročno veliko tveganje; njihovo izvajanje v okviru programa na ravni EU pa pomeni, da se tveganje porazdeli, razširi se področje uporabe in dosežejo ekonomije obsega, ki sicer ne bi bile mogoče.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

V skladu s *smernicami za boljšo pripravo zakonodaje* je Komisija opravila javno posvetovanje med oktobrom 2016 in januarjem 2017, katerega rezultati bodo upoštevani pri vmesni oceni programa Euratoma za obdobje 2014–2018 in v predlogu programa Euratoma za obdobje 2019–2020. Prejela je 323 odgovorov posameznikov in zainteresiranih strani, ki predstavljajo vsa raziskovalna področja ter različne dejavnosti (javne raziskovalne organe, organizacije za tehnično podporo, krovne organizacije, končne uporabnike in druge). Posvetovanje je zajelo vsa ključna področja ocenjevanja, vključno z ustreznostjo, učinkovitostjo, uspešnostjo, izvajanjem in dodatno vrednostjo EU. Skupno je 75 % anketirancev že kdaj sodelovalo v tekočih ali prejšnjih programih Euratoma.

Splošni odziv na program Euratoma za obdobje 2014–2018 je bil pozitiven: 80 % anketirancev se je strinjalo ali zelo strinjalo, da je program ustrezen. Stopnja odobravanja se je spreminjala glede na področje, najvišja je bila v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem, raziskavami na področju ravnanja z odpadki in varnostjo obstoječih reaktorjev. Na teh področjih in pri raziskovanju fuzije so anketiranci opazili največji napredek ter Evropo dojemali kot vodilno na svetu. Anketiranci so kot glavni vidik dodane vrednosti programa navajali izmenjavo znanja in pritegnitev širšega spektra kompetenc. Po drugi strani pa je samo 30 % sodelujočih menilo, da je program v določeni meri spodbudil zasebne naložbe.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Pri pripravi predloga je Komisija zbrala prispevke in upoštevala strokovno znanje iz številnih virov. Leta 2017 je Znanstveno-tehnični odbor Euratoma izdal mnenje o prihodnosti programa Euratoma, dve neodvisni skupini strokovnjakov pa sta pripravili poročilo o vmesni oceni programa Euratoma za obdobje 2014–2018⁸. Leta 2016 je ločena skupina strokovnjakov opravila vmesni pregled Evropskega skupnega programa za raziskave fuzije, kot ga je izvedel konzorcij EUROfusion.

- **Ocena učinka**

Program Euratoma za obdobje 2019–2020 ima enake določbe kot program Euratoma za obdobje 2014–2018 ter ohranja enako področje uporabe ter temelji na prvotni predhodni oceni učinka, ki je bila pripravljena za celotno sedemletno obdobje (2014–2020) kot del ocene učinka programa Obzorje 2020 (SEC(2011) 1427, Priloga 6). Časovni načrt za program Euratoma za obdobje 2019–2020⁹ predvideva novo oceno učinka samo v primeru, če Komisija predlaga velike spremembe v zvezi z razširitvijo programa.

⁸ Poročila so na voljo na spletni strani – https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home.

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_en.pdf.

Strokovna skupina Komisije za vmesno oceno posrednih ukrepov programa Euratoma za obdobje 2014–2018 je pripravila priporočila za Komisijo¹⁰, zlasti glede izobraževanja in usposabljanja ter glede zdravstvenih vidikov raziskav zaščite pred sevanjem. Ta priporočila bodo upoštevana pri pripravi delovnega programa Euratoma za obdobje 2019–2020.

V zvezi s priporočili za posredne ukrepe pri raziskavah fuzije bo Komisija sodelovala neposredno s konzorcijem EUROfusion, da bo zagotovila, da so ta priporočila kar v največji meri upoštevana. Trenutno se preučujejo, Komisija pa bo ta postopek spremljala v okviru svojih rutinskih dejavnosti nadzora in upravljanja programa Euratoma¹¹.

Priporočila glede neposrednih ukrepov programa Euratoma bodo obravnavana v največjem možnem obsegu v tem obdobju. Zlasti bodo obravnavana priporočila za nadaljevanje dejavnosti na področju izobraževanja in usposabljanja, pa tudi spodbujanje dejavnosti upravljanja znanja ter izboljšanje prostega dostopa do infrastrukture za jedrske raziskave Skupnega raziskovalnega središča. Povečanje sinergijskih učinkov z dejavnostmi izven jedrskega področja bo obravnavano predvsem na področju uporabe jedrske znanosti.

Nekatera priporočila se nanašajo na dolgoročne vidike jedrskih raziskav ali na instrumente, ki so skupni s programom Obzorje 2020. Komisija jih namerava obravnavati v predhodni oceni učinka za naslednji program Euratoma v sklopu novega večletnega finančnega okvira (po letu 2020).

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Proračun za predlog je predstavljen v tekočih cenah. V oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena k temu predlogu, so določene proračunske posledice ter posledice za človeške in upravne vire.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Učinkovitost programa se bo spremljala letno na podlagi skupine ključnih kazalnikov uspešnosti (glej Prilogo II), do leta 2022 pa bo izvedena naknadna ocena. Poleg tega bo učinkovitost ocenjena na ravni neposrednih in posrednih ukrepov, in sicer:

- neposredni ukrepi: učinkovitost Skupnega raziskovalnega središča (JRC) se oceni interno v letnem internem medsebojnem strokovnem pregledu (ocena produktivnosti in učinka – PRIME) na podlagi ocenjevalne metodologije v skladu s standardom ISO ter eksterno v medsebojnem strokovnem pregledu, ki ga opravijo številni priznani strokovnjaki, izbrani v posvetovanju s svetom guvernerjev JRC;
- posredni ukrepi: za posamezne projekte velja obveznost vmesnega pregleda.

¹⁰ Podrobnosti o priporočilih in odgovoru Komisije so na voljo v poročilu Komisije o vmesni oceni programa Euratoma za raziskave in usposabljanje za obdobje 2014–2018.

¹¹ Prav tam.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V primerjavi s programom Euratoma za obdobje 2014–2018 so bile uvedene naslednje ključne spremembe:

- člen 4 proračuna za neposredne in posredne ukrepe je bil posodobljen za obdobje 2019–2020.
- S členom 5 je bila uvedena določba, da lahko v programu Euratoma za obdobje 2019–2020 sodelujejo tudi države in ozemlja, ki so bili pridruženi programu Euratoma za obdobje 2014–2018.
- Iz člena 22 so bile črtane zastarele določbe v zvezi z oceno programa.
- V členu 23 so posodobljene določbe o razveljavitvi in prehodne določbe: vključujejo namreč določbe o tem, da se lahko sredstva, dodeljena finančnim instrumentom programa Obzorje 2020, porabijo v okviru programu Euratoma za obdobje 2019–2020 (ali njegovega naslednika); možnost prenosa akumuliranih namenskih prejemkov, vendar ne namenskih prejemkov, za katere obveznosti niso bile prevzete (prispevki pridruženih držav), v program Euratoma za obdobje 2019–2020; ter gladko nadaljevanje nalog programskega odbora.
- Priloga I o dejavnostih, ki jih bo podpiral program Euratoma za obdobje 2019–2020, je bila posodobljena – Evropski sporazum za razvoj fuzije (EFDA) je zdaj nadomestil program EUROfusion. Besedilo v zvezi s Skupnim evropskim projektom Torus (Joint European Torus – JET) v Prilogi 1 je bilo revidirano, da ne bi prejudiciralo možnosti financiranja v okviru programa Euratoma za obdobje 2019–2020, ki bodo verjetno odvisne od rezultata pogajanj o izstopu Združenega kraljestva iz EU.

Predlog

UREDBA SVETA

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019-2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti prvega odstavka člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹²,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eden od ciljev Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) je prispevati k izboljšanju življenjskega standarda v državah članicah, tudi s spodbujanjem in zagotavljanjem jedrskih raziskav v državah članicah ter njihovim dopolnjevanjem z izvajanjem programa Skupnosti za raziskave in usposabljanje.
- (2) Jedrske raziskave lahko prispevajo k družbeni in gospodarski blaginji ter okoljski trajnosti z izboljševanjem jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem. Enako pomemben je tudi potencialen prispevek jedrskih raziskav k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način.
- (3) V vmesni oceni programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki je bil ustanovljen z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013¹³ (v nadaljnjem besedilu: program za obdobje 2014–2018) je bilo ugotovljeno, da je ukrepanje primerno in je še naprej bistveno pri obravnavanju izzivov na področju jedrske varnosti, zaščite in zaščitnih ukrepov, ravnanja z radioaktivnimi odpadki, zaščite pred sevanjem in fuzijske energije.
- (4) Da bi se zagotovila kontinuiteta jedrskih raziskav na ravni Skupnosti, je treba vzpostaviti program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma). Program Euratoma bi moral imeti iste cilje kot program za obdobje 2014–2018, podpirati iste dejavnosti in uporabljati isti način izvajanja, ki se je izkazal za učinkovitega in primerneza za namene doseganja ciljev programa.

¹² UL C, str. .

¹³ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 z dne 16. decembra 2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 948).

- (5) S podpiranjem jedrskih raziskav bo program Euratoma prispeval k doseganju ciljev okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, in olajšal izvajanje strategije Evropa 2020 ter ustvarjanje in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora.
- (6) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče (JRC).
- (7) V Evropskem strateškem načrtu za energetske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen razvoj nizkoogljičnih tehnologij. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije ter varne in trajnostne nizkoogljične tehnologije ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij bi rada podpirala.
- (8) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja dne 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenem zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja, ki sta povezana z raziskavami in usklajena na ravni Skupnosti.
- (9) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da je jedrska energija v različnih državah različno pomembna.
- (10) S podpisom sporazuma o ustanovitvi Mednarodne organizacije za fuzijsko energijo ITER za skupno izvajanje projekta ITER¹⁵ se je Skupnost odločila za sodelovanje v izgradnji projekta ITER (v nadaljnjem besedilu: ITER) in njegovem prihodnjem izkoriščanju. Prispevek Skupnosti se upravlja prek „Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije (Fuzija za energijo)“, ustanovljenega z Odločbo Sveta 2007/198/Euratom¹⁶.
- (11) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva usmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke potekajočih raziskovalnih dejavnosti na področju fuzije ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER pa tudi razvoju in izgradnji predstavitvenega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnejšemu sodelovanju zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.

¹⁴ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

¹⁵ UL L 358, 16.12.2006, str. 62

¹⁶ Odločba Sveta 2007/198/Euratom z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 90, 30.3.2007, str. 58).

- (12) JRC bi moral še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti in zaščite. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja JRC, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe JRC.
- (13) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej ustvarjati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih programa Euratoma, delom za tretje strani in v manjšem obsegu izkoriščanjem intelektualne lastnine.
- (14) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko JRC bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.
- (15) Da bi se poglobil odnos med znanostjo in družbo ter okrepilo javno zaupanje v znanost, bi moral program Euratoma dajati prednost ozavešeni udeležbi državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem izobraževanja na področju znanosti, olajšanjem dostopa do znanstvenih spoznanj, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo pomislekom in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.
- (16) Izvajanje programa Euratoma bi se moralo odzivati na razvijajoče se priložnosti in potrebe glede znanosti in tehnologije, industrije, politik in družbe. Programi bi se morali oblikovati v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev, zagotoviti pa bi se morala zadostna prilagodljivost spremembam. Med programom Euratoma bi lahko uporabili zunanje svetovanje, tudi z uporabo ustreznih struktur, kot so evropske tehnološke platforme.
- (17) V zaključkih razprav s simpozija „Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljično gospodarstvo“, ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero so bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni.
- (18) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev¹⁷, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi

¹⁷ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.

- (19) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale biti usmerjene v spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah ter vključevanjem vidika spolov v vsebino projektov, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udejanjanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (20) Pri dejavnostih s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, bi se morala upoštevati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter omejiti uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje povsem opustili. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.
- (21) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednjih podjetij.
- (22) Program Euratoma bi moral spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, zlasti na področju varnosti, ki bi temeljilo na skupnem interesu in vzajemnih koristih ter zlasti spodbujalo nenehno izboljševanje jedrske varnosti.
- (23) Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, bi bilo treba financiranje, ki ga zagotavlja program Euratoma, zasnovati v skladu s pravili o državni pomoči, da bi zagotovili učinkovitost javne porabe in preprečili izkrivljanje trga, npr. izrivanje zasebnega financiranja, vzpostavljanje neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.
- (24) Potrebo po novem pristopu k nadzoru in upravljanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji je Evropski svet ugotovil v svojih sklepih z dne 4. februarja 2011, v katerih je pozval k vzpostavitvi novega ravnovesja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov¹⁸ pozval k pragmatičnemu premiku k upravni in finančni poenostavitvi ter izrazil mnenje, da bi morale upravljanje financiranja raziskav v Uniji bolj temeljiti na zaupanju udeležencem in dopuščati večja tveganja.
- (25) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na zmanjšanje deleža napak usmerjena v nadzor, ki temelji na tveganju, in v odkrivanje goljufij, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.

¹⁸ UL C 74E, 13.3.2012, str. 34.

- (26) Zagotoviti je treba dobro finančno poslovanje programa Euratoma in njegovo kar se da učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in njegove dostopnosti za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba)¹⁹ ter zahtevami za poenostavitev in boljše zakonodajo.
- (27) Da bi s poenostavljenimi postopki zagotovili kar najučinkovitejše izvajanje in enostaven dostop vseh udeležencev ter zanje oblikovali skladen, celovit in pregleden okvir, bi morala za sodelovanje v programu Euratoma in razširjanje rezultatov raziskav z določenimi prilagoditvami ali izjemami veljati pravila, ki se uporabljajo za okvirni program Obzorje 2020 in so določena v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta.
- (28) Da bi se omogočila kar najučinkovitejša uporaba dolžniških in lastniških finančnih instrumentov, določenih v okvirnem programu Obzorje 2020, in da bi se hkrati ohranjala posebna narava ukrepov v okviru programa Euratoma ter v celoti uporabil razpoložljivi proračun, bi morala biti vračila, ki izhajajo iz katerih koli od navedenih finančnih instrumentov zaradi neuporabe sredstev, ki so na voljo v okviru programa Euratoma ali programa za obdobje 2014–2018, neposredno na voljo programu Euratoma ali njegovemu nasledniku.
- (29) Pomembno je zagotoviti možnost uporabe razpoložljivih zunanjih namenskih prihodkov, zbranih na koncu programa za obdobje 2014–2018, zlasti ob upoštevanju enakih ciljev in ukrepov v okviru programa Euratoma.
- (30) Pomembno je še naprej spodbujati izkoriščanje intelektualne lastnine, ki jo razvijejo udeleženci, ob varovanju legitimnih interesov drugih udeležencev in Skupnosti v skladu s poglavjem 2 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Pogodba).
- (31) Jamstveni skladi za udeležence, ki jih upravlja Komisija in so vzpostavljeni v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1908/2006²⁰ in Uredbo Sveta (Euratom) št. 139/2012²¹, so se izkazali za pomemben zaščitni mehanizem pri zmanjševanju tveganj v zvezi z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Jamstveni sklad za udeležence, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²², bi moral zajemati tudi ukrepe v skladu s to uredbo.
- (32) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje delovnih programov in odločanje o odobritvi financiranja posrednih ukrepov.

¹⁹ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

²⁰ Uredba Sveta (Euratom) št. 1908/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 1).

²¹ Uredba Sveta (Euratom) št. 139/2012 z dne 19. decembra 2011 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 1).

²² Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81).

Navedena izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²³.

- (33) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je potrebna podpora medsektorskim dejavnostim, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020.
 - (34) Za učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, je treba oblikovati posebne kazalnike uspešnosti, ki se lahko merijo dolgoročno, so realistični in v katerih se odraža namen ukrepa, ustrezajo pa tudi pomembnosti ciljev in dejavnosti. Zagotoviti bi bilo treba ustrezne mehanizme za usklajevanje med izvajanjem in spremljanjem programa Euratoma na eni strani ter spremljanjem napredka, dosežkov in delovanja Evropskega raziskovalnega prostora na drugi strani.
 - (35) O znanstveni in tehnološki vsebini neposrednih ukrepov JRC je potekalo posvetovanje s svetom guvernerjev JRC, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom²⁴.
 - (36) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Uredbo (Euratom) št. 1314/2013 razveljaviti.
 - (37) Komisija se je posvetovala z Znanstvenim in tehničnim odborom Euratoma –
- SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I VZPOSTAVITEV

Člen 1 **Vzpostavitev**

Ta uredba vzpostavlja program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) ter določa pravila za sodelovanje v tem programu, vključno s sodelovanjem v programih organov financiranja, ki upravljajo sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, in v dejavnostih, ki se izvajajo skupaj na podlagi te uredbe in okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 2 **Opredelitev pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „dejavnosti s področja raziskav in inovacij“ pomenijo vse dejavnosti raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitvenih dejavnosti in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimiziranjem rezultatov ter spodbujanjem usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Evropski skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost);

²³ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

²⁴ Sklep Komisije z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča (UL L 107, 30.4.1996, str. 12).

- (b) „neposredni ukrepi“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih Komisija izvaja prek Skupnega raziskovalnega središča (v nadaljnjem besedilu JRC);
- (c) „posredni ukrepi“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, za katere Unija ali Skupnost (v nadaljnjem besedilu: Unija) zagotovi finančno podporo in jih izvajajo udeleženci;
- (d) „javno-zasebno partnerstvo“ pomeni partnerstvo, pri katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Skupnost in po potrebi drugi partnerji, na primer organi javnega sektorja, zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (e) „javno-javno partnerstvo“ pomeni partnerstvo, pri katerem se organi javnega sektorja ali organi, ki opravljajo javne storitve, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni s Skupnostjo zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti.

Člen 3 Cilji

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način po možnosti prispevali zlasti k dolgoročnemu razogljčenju energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, s katerimi se izpolnjujejo posebni cilji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.
2. Posebni cilji posrednih ukrepov programa Euratoma so:
 - (a) podpora varnosti jedrskih sistemov;
 - (b) prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo;
 - (c) podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji;
 - (d) podpora zaščiti pred sevanjem in razvoju medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov;
 - (e) vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo;
 - (f) postavitev temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
 - (g) spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
 - (h) zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena.
3. Posebni cilji neposrednih ukrepov programa Euratoma so:
 - (a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke

formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo; razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;

- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
- (c) povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
- (e) podpora politiki Unije na področju jedrske varnosti in zaščite.

Svet guvernerjev JRC preuči vsak nov prispevek k dejavnosti središča, da preveri skladnost z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah.

- 4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.
- 5. V posebnih ciljih iz odstavkov 2 in 3 se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo med obdobjem izvajanja programa Euratoma. To lahko v ustrezno utemeljenih primerih vključuje odzive na nastajajoče priložnosti, krize in nevarnosti, na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije, ter na poskusno izvajanje ukrepov, za katere je predvidena podpora v okviru prihodnjih programov.

Člen 4 **Proračun**

- 1. Znesek finančnih sredstev za izvedbo programa Euratoma znaša 770 220 000 EUR. Ta znesek se razdeli, kot sledi:
 - (a) za posredne ukrepe programa za raziskave in razvoj fuzije je namenjenih 349 834 000 EUR;
 - (b) za posredne ukrepe na področju jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem je namenjenih 151 579 000 EUR;
 - (c) za neposredne ukrepe je namenjenih 268 807 000 EUR.

Za izvajanje posrednih ukrepov programa Euratoma upravni odhodki Komisije v povprečju znašajo največ 6 % med trajanjem programa Euratoma.

- 2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z omrežji informacijske tehnologije, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki jih ima Komisija zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in omrežja informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.

3. Po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobritve vnesejo v proračun po letu 2020, da bodo pokriti stroški tehnične in upravne pomoči, s čimer bo omogočeno upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2020 še ne bodo zaključeni.
4. Če neposredni ukrepi prispevajo k pobudam subjektov, ki jim je Komisija zaupala izvajanje nalog v skladu s členom 6(2) in členom 15, se ta prispevek ne šteje za del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.
5. Proračunske obveznosti se lahko razdelijo na letne obroke. Komisija vsako leto dodeli letne obroke ob upoštevanju napredka pri izvajanju ukrepov, za katere se dodeljuje finančna podpora, ocenjenih potreb in proračuna, ki je na voljo.

Člen 5

Pridruževanje tretjih držav

1. Programu Euratoma se lahko pridružijo:
 - (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih;
 - (b) države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) ali države ali ozemlja, ki jih zajema evropska sosedska politika in izpolnjujejo vsa naslednja merila:
 - (i) dobre zmogljivosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
 - (ii) dobri rezultati sodelovanja v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
 - (iii) pravična in nepristranska obravnava pravic intelektualne lastnine;
 - (c) države ali ozemlja, ki sodelujejo v sedmem okvirnem programu Euratoma ali programu Euratoma za raziskave in usposabljanje za obdobje 2014–2018.
2. Posebni pogoji glede sodelovanja pridruženih držav v programu Euratoma, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na bruto domačem proizvodu pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

NASLOV II

IZVAJANJE

POGLAVJE I

Izvajanje, upravljanje in oblike podpore

Člen 6

Upravljanje in oblike podpore Skupnosti

1. Program Euratoma se izvaja s posrednimi ukrepi z eno ali več oblikami financiranja, določenimi s finančno uredbo, zlasti nepovratnimi sredstvi, nagradami, javnimi naročili in finančnimi instrumenti. Podpore Skupnosti lahko sestavljajo tudi neposredni ukrepi v obliki raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, ki jih izvaja JRC.
2. Brez poseganja v člen 10 Pogodbe lahko Komisija zaupa del izvajanja programa Euratoma organom financiranja iz člena 58(1)(c) finančne uredbe.

Komisija lahko izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma zaupa tudi organom, ki so ustanovljeni na podlagi okvirnega programa Obzorje 2020 ali ki so v njem omenjeni.

3. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme sklep o odobritvi financiranja posrednih ukrepov.

Člen 7

Pravila za sodelovanje in razširjanje rezultatov raziskav

1. Ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena veljajo za sodelovanje vseh pravnih subjektov v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, pravila iz Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.
2. Za namene programa Euratoma vključujejo „varnostna pravila“ iz prvega pododstavka člena 43(2) Uredbe (EU) št. 1290/2013 obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 44(3) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko Komisija ali organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančni prispevek Skupnosti, nasprotuje prenosom lastništva ali podelitvam izključne in neizključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu Euratoma, če meni, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi razvijanja konkurenčnosti gospodarstva Unije ali z etičnimi načeli ali varnostnimi vidiki. „Varnostni vidiki“ vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 49(1) Uredbe (EU) št. 1290/2013 imajo lahko Skupnost in njena skupna podjetja za namen razvoja, izvajanja in spremljanja politik in programov Skupnosti ali obveznosti, prevzetih z mednarodnim sodelovanjem s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pravice dostopa do rezultatov udeleženca, ki je prejel finančni prispevek Skupnosti. Te pravice dostopa vključujejo pravico, da tretjim osebam dovolijo uporabo rezultatov pri javnih naročilih, in pravico do podeljevanja podlicenc, so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo in se podelijo brezplačno.

3. Iz jamstvenega sklada za udeležence, vzpostavljenega v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013, se krijejo tveganja, povezana z neizterljivostjo zneskov, ki jih udeleženci dolgujejo v okviru ukrepov, ki jih prek nepovratnih sredstev financira Komisija ali organi financiranja na podlagi te uredbe.

Člen 8

Medsektorske dejavnosti

1. Za doseganje ciljev programa Euratoma in obvladovanje izzivov, skupnih programu Euratoma in okvirnemu programu Obzorje 2020, so do finančnega prispevka Unije upravičene tudi dejavnosti, ki vključujejo različne posredne ukrepe iz Priloge I, in/ali dejavnosti za izvajanje posebnega programa okvirnega programa Obzorje 2020, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2013/743/EU²⁵.

²⁵ Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES.

2. Finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena je lahko sestavljen iz finančnih prispevkov za posredne ukrepe iz člena 4 te uredbe in člena 6 Uredbe (EU) št. 1291/2013 ter se lahko izvaja z enotno shemo financiranja.

Člen 9

Enakost spolov

Program Euratoma zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vključenost vidika spolov v vsebino raziskav in inovacij.

Člen 10

Etična načela

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so skladne z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno zakonodajo, zakonodajo Unije in mednarodno zakonodajo, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in njenimi dopolnilnimi protokoli.

Posebna pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne celovitosti, pravici do nediskriminacije in potrebi po zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.
2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so namenjene izključno za civilno uporabo.

Člen 11

Delovni programi

1. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme delovne programe za izvajanje posrednih ukrepov. Ti delovni programi omogočajo pristope od spodaj navzgor, ki obravnavajo cilje na inovativne načine.

V delovnih programih so določeni bistveni elementi za izvajanje ukrepov v skladu s finančno uredbo, vključno s podrobnimi cilji, ustreznim financiranjem in časovnim načrtom, ter večletni pristop in strateške usmeritve za prihodnja leta izvajanja.
2. Za neposredne ukrepe Komisija v skladu s Sklepom 96/282/Euratom izdela večletni delovni program, v katerem podrobneje določi cilje, prednostne znanstvene in tehnološke naloge iz Priloge I ter časovni načrt izvajanja.

V večletnem delovnem programu se upoštevajo tudi ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se posodablja.
3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni ter razvoj zadevne politike, trga in družbeni razvoj. Po potrebi se posodablja.
4. Delovni programi iz odstavkov 1 in 2 vsebujejo oddelek, v katerem so opredeljene medsektorske dejavnosti iz člena 8.

Člen 12

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Odbor²⁶ se sestaja v dveh različnih sestavah, ki obravnavata vidike programa Euratoma v zvezi s fisijo oziroma v zvezi s fuzijo.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja postopek pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 13

Informacije odboru

Komisija odbor iz člena 12 redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju programa Euratoma in mu pravočasno predloži podatke o vseh posrednih ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru programa Euratoma.

Člen 14

Zunanje svetovanje in družbeno delovanje

1. Za izvajanje programa Euratoma se po potrebi upoštevajo nasveti in prispevki:
 - (a) znanstvenega in tehničnega odbora Euratoma v skladu s členom 134 Pogodbe,
 - (b) neodvisnih svetovalnih skupin strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija,
 - (c) iz struktur dialoga, vzpostavljenih v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo,
 - (d) v prihodnost usmerjenih dejavnosti,
 - (e) namenskih javnih posvetovanj (po potrebi tudi z regionalnimi in nacionalnimi organi ali zainteresiranimi stranmi) ter
 - (f) preglednih in interaktivnih postopkov, ki zagotavljajo podporo za odgovorne raziskave in inovacije.
2. V celoti se upoštevajo tudi programi za raziskave in inovacije, ki jih med drugim ustanovijo evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov in evropska partnerstva za inovacije.

POGLAVJE II

Posebna področja ukrepanja

²⁶ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa Euratoma v skladu z veljavnimi smernicami povrnila stroške za enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnem redu; prav tako bo povrnila stroške enemu strokovnjaku/svetovalcu iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno znanje.

Člen 15
Mala in srednja podjetja

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Člen 16
Javno-zasebna in javno-javna partnerstva

Za doseganje ciljev iz člena 3 lahko nekatere dejavnosti programa Euratoma izvajajo:

- (a) skupna podjetja, ustanovljena na podlagi poglavja 5 Pogodbe;
- (b) javno-javna partnerstva, ki temeljijo na shemi financiranja „ukrepi sofinanciranja programa“;
- (c) pogodbeno javno-zasebna partnerstva iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

Člen 17
Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Subjekti s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičeni do sodelovanja v posrednih ukrepih programa Euratoma pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) 1290/2013. Izjeme od splošnega načela glede tega določa člen 7 te uredbe. S programom Euratoma se spodbuja mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami za:
 - (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene konkurenčnosti na področju gospodarstva in industrije;
 - (b) učinkovito spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi;
 - (c) podpiranje ciljev zunanjih in razvojnih politik Unije, ki dopolnjujejo zunanje in razvojne programe. Iščejo se sinergije z drugimi politikami Unije.
2. Usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, se izvajajo na podlagi strateškega pristopa ter skupnega interesa, prednostnih nalog in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo njihove znanstvene in tehnološke zmogljivosti, tržne priložnosti ter pričakovan učinek.

Spodbujati je treba vzajemni dostop do programov tretjih držav. Za doseganje čim večjega učinka se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav. Vrsta sodelovanja se lahko razlikuje glede na posamezne partnerske države.

Prednostne naloge na področju sodelovanja upoštevajo razvoj priložnosti v politikah Unije za sodelovanje s tretjimi državami ter pravično in nepristransko obravnavo pravic intelektualne lastnine.

Člen 18
Informiranje, sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov

1. Pri izvajanju programa Euratoma so dejavnosti razširjanja rezultatov in sporočanja sestavni del ukrepov, ki jih podpira ta program.

2. Dejavnosti sporočanja lahko vključujejo:
 - (a) pobude, namenjene dvigu ozaveščenosti in lažšanju dostopa do financiranja iz programa Euratoma, zlasti za regije ali vrste udeležencev z razmeroma nizko udeležbo;
 - (b) namensko pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimalno sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov;
 - (c) pobude za izboljšanje dialoga in razprav s širšo javnostjo o vprašanih s področja znanosti, tehnologije in inovacij ter za uporabo družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij;
 - (d) sporočanje političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s cilji te uredbe; Komisija zagotavlja zlasti pravočasne in temeljite informacije državam članicam.
3. Ob upoštevanju Pogodbe in ustrezne zakonodaje Unije lahko dejavnosti razširjanja rezultatov vključujejo:
 - (a) ukrepe, ki združujejo rezultate iz več projektov, vključno s tistimi, ki se morebiti financirajo iz drugih virov, za zagotavljanje uporabniku prijaznih podatkovnih zbirk in poročil, ki povzemajo ključne ugotovitve;
 - (b) razširjanje rezultatov oblikovalcem politike, vključno z organi za standardizacijo, da se spodbudi uporaba za politiko pomembnih rezultatov pri ustreznih organih na mednarodni ravni, ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni.

POGLAVJE III *Nadzor*

Člen 19 **Nadzor in revizija**

1. Nadzorni sistem, vzpostavljen za izvajanje te uredbe, je oblikovan tako, da zagotavlja razumno zagotovilo o doseganju ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo aktivnosti ter zakonitostjo in pravilnostjo povezanih transakcij, ob upoštevanju večletne narave programov in narave zadevnih plačil.
2. Nadzorni sistem zagotovi ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom, ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, zlasti za udeležence, tako da se lahko dosežejo cilji programa Euratoma ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.
3. Kot del nadzornega sistema temelji revizijska strategija za odhodke v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma na finančni reviziji reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem programu. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izbiro na podlagi ocene tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma se izvajajo usklajeno ter skladno z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se breme revizije za udeležence kar najbolj zmanjša.

Člen 20

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in katerim koli drugim nezakonitim dejavnostim, in sicer z učinkovitimi pregledi in v primeru nepravilnosti z izterjavo neupravičeno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.
2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.

Brez poseganja v odstavek 3 lahko Komisija izvede revizijo največ dve leti po zadnjem plačilu.
3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷ in Uredbe Sveta (Euratom, EC) št. 2185/96²⁸, da ugotovi, ali je v zvezi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, financirano na podlagi programa Euratoma, prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejavnosti v škodo finančnih interesov Unije.
4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblaščajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

POGLAVJE IV

Spremljanje in ocenjevanje

Člen 21

Spremljanje

1. Komisija letno spremlja izvajanje programa Euratoma, vključno z napredkom in dosežki. Komisija odboru iz člena 12 glede tega ustrezno poroča.
2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 in jih da na voljo javnosti.

Člen 22

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.

²⁷ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

²⁸ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Komisija ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, do 31. decembra 2022 opravi naknadno oceno programa Euratoma. Ta ocena zajema namen, izvajanje in dosežke ter dolgoročnejsše učinke in trajnost ukrepov, kar se upošteva pri odločitvi o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi naslednjega ukrepa.

2. Ne glede na odstavek 1 se neposredni in posredni ukrepi programa Euratoma ocenjujejo ločeno.
3. Z ocenami iz odstavkov 1 in 2 se preuči napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3, ob upoštevanju ustreznih kazalnikov uspešnosti iz Priloge II.
4. Po potrebi in če so na voljo, države članice Komisiji zagotovijo podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.
5. Komisija ugotovitve ocen iz odstavkov 1 in 2 s pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

NASLOV III

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 23

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredba (Euratom) št. 1314/2013 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2019.
2. Brez poseganja v odstavek 1 za dejavnosti ali ukrepe, ki prejemajo finančno podporo Skupnosti na podlagi Uredbe (Euratom) št. 1314/2013, še naprej veljajo pravila, ki se uporabljajo za navedene dejavnosti ali ukrepe, do njihove ukinitve, izteka ali zaključka. Po potrebi vse preostale naloge odbora, ustanovljenega z Uredbo (Euratom) št. 1314/2013, prevzame odbor iz člena 12 te uredbe.
3. Z dodeljenimi finančnimi sredstvi iz člena 4 se lahko pokrijejo tudi stroški tehnične in upravne pomoči, potrebni za zagotovitev prehoda med programom Euratoma in ukrepi, sprejetimi v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1314/2013.
4. Z odstopanjem od člena 14(a) finančne uredbe se odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov, ki 31. decembra 2018 ostanejo neporabljene, v zvezi z Uredbo (Euratom) št. 1314/2013 samodejno prenesejo in porabijo za program Euratoma.
5. Z odstopanjem od tretjega pododstavka člena 140(6) finančne uredbe se letna vračila, ki jih ustvari finančni instrument iz Uredbe (EU) št. 1291/2013 zaradi neuporabe sredstev, ki so na voljo v okviru te uredbe ali Uredbe (Euratom) št. 1314/2013, pripišejo programu Euratoma ali njegovemu nasledniku.

Člen 24

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Uredba Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019–2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

1.2. Zadevna področja

– 08 Raziskave in inovacije
– 10 Skupno raziskovalno središče

1.3. Vrsta predloga/pobude

- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.
- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta/pripravljalnega ukrepa**²⁹.
- ☒ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.
- ☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Program Euratoma bo okrepil okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajeval prizadevanja držav članic na področju raziskav, s čimer se bo preprečilo podvajanje, ohranila kritična masa na ključnih področjih in zagotovila optimalna poraba javnih sredstev. Tehnični cilj programa Euratoma je izboljšanje jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem ter prispevanje k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način. Program bo prispeval k vodilni pobudi „Unija inovacij“, tako da bo podpiral za politiko pomembne, predkomercialne in medsektorske jedrske raziskave ter olajšal postopek prenosa znanja in tehnologije med akademskim svetom, industrijo in javnimi organi. Program Euratoma bo s poudarjanjem usposabljanja v vseh svojih dejavnostih, spodbujanjem konkurenčnosti obstoječe jedrske industrije ter ustvarjanjem novega sektorja visokotehnološke industrije, zlasti za fuzijsko energijo, prispeval k rasti in ustvarjanju novih delovnih mest na številnih področjih.

1.4.2. Specifični cilji za posredne ukrepe

Specifični cilji:

Specifični cilj št. 1 – podpiranje varnosti jedrskih sistemov

Specifični cilj št. 2 – prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo

Specifični cilj št. 3 – podpiranje razvoja in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji

²⁹

Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Specifični cilj št. 4 – podpiranje zaščite pred sevanjem in razvoja medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščitene in varne dobave ter uporabe radioaktivnih izotopov

Specifični cilj št. 5 – vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo

Specifični cilj št. 6 – postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov

Specifični cilj št. 7 – spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije

Specifični cilj št. 8 – zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena

1.4.3. *Specifični cilji za neposredne ukrepe*

Specifični cilji

Specifični cilj št. 1 – izboljšanje jedrske varnosti, vključno z varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke

Specifični cilj št. 2 – izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko

Specifični cilj št. 3 – izboljšanje odličnosti znanstvene baze za standardizacijo

Specifični cilj št. 4 – spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja

Specifični cilj št. 5 – podpiranje politike Unije na področju jedrske varnosti in zaščite ter ustrezne razvijajoče se zakonodaje Unije.

1.4.4. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne posledice naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

1) Pričakuje se, da se bodo učinki programa Euratoma pokazali v obliki varnejšega obratovanja jedrskih elektrarn, nadaljnjega pomembnega napredka pri varnem odlaganju visokoradioaktivnih in dolgoživih radioaktivnih odpadkov v geološke formacije ter zagotavljanja strožje ureditve industrijskih in medicinskih praks, pri katerih se uporablja ionizirajoče sevanje.

2) Program Euratoma bo prispeval h krepitvi jedrske zaščite prek raziskav jedrskih zaščitnih ukrepov ter izvajanja tehnologij za boljše preverjanje in odkrivanje v zvezi z jedrskimi materiali in jedrskim gorivnim ciklom. Program vključuje tudi zmogljivosti jedrske forenzike v podporo državam članicam na splošno.

3) Program Euratoma bo prispeval k razvoju spretnosti in strokovnega znanja na področju jedrske energije v Uniji, in sicer z ukrepi raziskav, usposabljanja in mobilnosti ter boljšim dostopom do raziskovalnih zmogljivosti in njihovo uporabo.

4) Program Euratoma bo s podpiranjem raziskav fuzije razvil ustrezne tehnologije in zagotovil primernost materialov za predstavitveno elektrarno.

1.4.5. *Kazalniki rezultatov in posledic*

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

V naslednjem oddelku so za specifične cilje programa Euratoma določeni številni ključni kazalniki za ocenjevanje rezultatov in učinkov.

Kazalniki za posredne ukrepe:

1) Podpora varnosti jedrskih sistemov

Kazalnik: število projektov (skupni raziskovalni in/ali usklajeni ukrepi), ki bodo verjetno privedli do vidnega izboljšanja pri izvajanju jedrske varnosti v Evropi

Stanje: 21 (2017), cilj: 33 (2020)

2) Prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo

Kazalnik: število projektov, ki prispevajo k razvoju varnih dolgoročnih rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki

Stanje: 10 (2017), cilj: 11 (2020)

3) Podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji

Kazalnik: število doktorskih študentov in podoktorskih raziskovalcev, pripravnikov in raziskovalcev, ki jih podpira Euratom

Stanje: 745 (2017), cilj: 1 000 (skupno za 2014–2020)

4) Podpora zaščiti pred sevanjem in razvoju medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov

Kazalnik: število projektov, ki bi lahko imeli vidni učinek na regulativno prakso v zvezi z zaščito pred sevanjem

Stanje: 2 (2017), cilj: 3 (2020)

5) Vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo

Kazalnik: Število objav v vplivnih revijah

Stanje: pribl. 350 (2016), cilj: 350 (2020)

6) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov

Kazalnik: odstotek mejnikov, postavljenih v časovnem načrtu za fuzijo za obdobje 2014–2020, ki so bili doseženi v okviru programa Euratoma

Stanje: 28 % (2015), cilj: 90 % (2020)

7) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije

Kazalnik: število stranskih proizvodov, ki so nastali v okviru raziskav fuzije v programu Euratoma

Stanje: 3 (2015), cilj: 12 (2020)

Kazalnik: prijave za patente, ki so jih razvili evropski fuzijski laboratoriji

Stanje: 2 nova patenta letno (2015), cilj: 8 (2020)

8) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena

Kazalnik: število raziskovalcev, ki uporabljajo raziskovalno infrastrukturo prek podpore Euratoma za mobilnost in dostop (na leto)

Stanje: 958 (2015), cilj: 1 000 (2020)

Kazalniki za neposredne ukrepe

1) Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki, razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke.

– **Kazalnik politične podpore JRC – število primerov konkretnih posebnih učinkov na politike Unije, ki izhajajo iz tehnične in znanstvene podpore politiki, ki jo zagotavlja JRC.** Ta kazalnik upošteva primere, ko podpora JRC postane del ali celo osnova evropske politike, tj. primere, ko je bila za prednostne naloge Komisije na podlagi dela JRC oblikovana trdna in zanesljiva znanstvena dokazna podlaga. Učinki so bili opredeljeni v letni oceni JRC, ki jo izvaja notranja strokovna skupina strokovnjakov na podlagi metodologije ocenjevanja v skladu s standardom ISO:

Stanje: 15 (2016), cilj: 15 letno (2019–2020)

– **Kazalnik znanstvene produktivnosti JRC – število strokovno pregledanih objav.** Ta kazalnik upošteva strokovno pregledane članke, objavljene v danem letu v (i) strokovnih revijah, katerih naslovi so navedeni v Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded (SCI-e) in/ali Social Science Citation Index (SSCI). Ta kazalnik izraža, v kolikšni meri objavlja JRC rezultate svojih raziskav:

Stanje: 45 (2016), cilj: 50 letno (2019–2020)

2) Izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;

– Kazalnik politične podpore JRC: stanje: 19 (2016), cilj: 22 (2019–2020)

– Kazalnik znanstvene produktivnosti JRC: stanje: 21 (2016), cilj: 22 (2019–2020)

3) Povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo

– Kazalnik politične podpore JRC: stanje: 6 (2016), cilj: 12 (2019–2020)

– Kazalnik znanstvene produktivnosti JRC: stanje: 50 (2016), cilj: 55 (2019–2020)

4) Spodbujanje upravljanja znanja ter izobraževanja in usposabljanja

– Kazalnik politične podpore JRC: stanje: 9 (2016), cilj: 10 (2019–2020)

– Kazalnik znanstvene produktivnosti JRC: stanje: 15 (2016), cilj: 18 (2019–2020)

5) Podpiranje politike Unije na področju jedrske varnosti in zaščite ter ustrezne razvijajoče se zakonodaje Unije

– Kazalnik politične podpore JRC: stanje: 13 (2016), cilj: 18 (2019–2020)

– Kazalnik znanstvene produktivnosti JRC: stanje: 7 (2016), cilj: 7 (2019–2020)

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno*

V ospredju programa fisije v zvezi z varnostnimi vprašanji so ključni družbeni pomisleki glede uporabe obstoječe jedrske tehnologije, kot so operativna varnost jedrskih elektrarn in varno odstranjevanje najnevarnejših oblik radioaktivnih odpadkov (visokoradioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva).

Raziskave na področju fuzije imajo lahko le dolgoročne učinke, vendar so energija in podnebne spremembe na vrhu političnega dnevnega reda, fuzija in raziskave na tem področju pa so kot potencialni vir nizkoogljene in varne električne energije ob osnovni obremenitvi seveda v tem kontekstu pomembne.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. usklajevalnih koristi, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Ključni element dodane vrednosti programa Euratoma je možnost pritegnitve večjega števila vrhunskih strokovnjakov in strokovnjakov z različnimi kompetencami ter zagotovitve večdisciplinarnosti na področju jedrskih raziskav, kot je to mogoče na ravni posameznih držav članic. Program Euratoma omogoča s skupnimi raziskavami in inovacijami tudi vseevropski pristop k izboljšanju jedrske varnosti in zaščite pred sevanjem na vseh področjih uporabe, ki dopolnjuje direktive Euratom na področju jedrske varnosti, ravnanja z radioaktivnimi odpadki in temeljnih varnostnih standardov. To vključuje dokazljiv znanstveni in tehnološki napredek na vseh področjih, ki ne bi bil mogoč brez skupnega vseevropskega pristopa. Na področjih, kot so izobraževanje in usposabljanje, uporaba raziskovalne infrastrukture in mednarodno sodelovanje, omogoča program Euratoma tudi veliko obsežnejše usklajevanje po vsej Evropi. To je ugodno zlasti za manjše države članice, zlasti tiste s programi jedrske energije, saj lahko izkoristijo ekonomije obsega, ki jih omogoča vseevropski združevalni učinek. V širšem energetskega kontekstu, v katerem se evropska razsežnost spodbuja prek energetske unije, ima program Euratoma prav tako ključno vlogo na področju stebra raziskav, inovacij in konkurenčnosti, zlasti v okviru dejavnosti iz načrta SET.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Program Euratoma za raziskave in usposabljanje temelji na izkušnjah, zbranih iz preteklih programov Euratoma. V obdobju več desetletij so programi Euratoma:

- uspeli pritegniti najboljše evropske raziskovalce in inštitute na jedrskem področju;
- veliko prispevali k evropski bazi znanja na jedrskem področju in imeli pomemben učinek na povezovanje in sodelovanje, pri čemer so imeli velik vpliv na prestrukturiranje evropskih jedrskih raziskav.

Ob vsem tem uspehu pa je treba upoštevati pomembna spoznanja:

- raziskave, inovacije in izobraževanje bi bilo treba obravnavati bolj usklajeno, da bi zagotovili ustreznost dejavnosti in sinergije z nacionalnimi programi;
- rezultate raziskav bi bilo treba bolj razširjati in jih pretvoriti v nove izdelke, procese in storitve;

- logika posredovanja bi morala biti bolj osredotočena, konkretna, podrobna in pregledna;
- pričakovani učinek projekta bi bilo treba preučiti v procesu načrtovanja;
- okrepiti bi bilo treba spremljanje in ocenjevanje med izvajanjem.

V priporočilih za neposredne ukrepe v nedavnih ocenjevalnih poročilih je bilo ugotovljeno, da lahko JRC:

- spodbuja večje vključevanje v pridobivanje znanja v Uniji;
- uvede ocene učinka in študije stroškovne učinkovitosti specifičnega dela v okviru novega programa JRC;
- izboljša upravljanje znanja, kar omogoča prenos znanja in spretnosti v EU in po svetu;
- okrepi svoje dejavnosti izobraževanja in usposabljanja ter tako ponudi svoje izkušnje in infrastrukturo naslednji generaciji jedrskih znanstvenikov;
- ustvari večje sinergije med dejavnostmi na jedrskem področju in dejavnostmi izven jedrskega področja ter tako izkoristi potencial prenosa znanja na nekaterih področjih.

1.5.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Program Euratoma (2019–2020) prispeva k doseganju ciljev, določenih v okvirnem programu Obzorje 2020 za raziskave in inovacije (2014–2020). Zato se lahko ustrezne povezave in vmesniki med programom Euratoma in okvirnim programom Obzorje 2020 določijo z medsektorskimi ukrepi. Program prispeva k izvajanju poglavja 7 Pogodbe Euratom v zvezi s sistemom EU jedrskih zaščitnih ukrepov. Prispeva tudi k varnostnim agendam in strategijam EU.

1.6. **Trajanje ukrepa in finančnih posledic**

☒ **Časovno omejen(-a)** predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020,
- ☐ finančne posledice med letoma 2019 in 2026.

☐ **Časovno neomejen(-a)** predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.7. **Načrtovani načini upravljanja³⁰**

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☒ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje** s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

³⁰

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Program bodo upravljale službe Komisije.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Učinkovitost programa se spremlja letno s sklopom ključnih kazalnikov uspešnosti. Dejavnosti na področju raziskav in usposabljanja so opisane tudi v letnih poročilih, ki jih pripravljata GD RTD in JRC. Za posamezne projekte velja obveznost vmesnega pregleda.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Komisija priznava, da je treba proračun upravljati učinkovito in uspešno ter preprečevati goljufije in nastajanje odpadkov. Končni cilj Komisije ostaja doseči stopnjo preostalih napak, ki bi bila manjša od 2 % skupnih odhodkov v času trajanja programa, zato je uvedla številne ukrepe za poenostavitev. Vendar je treba upoštevati druge cilje, kot so privlačnost in uspešnost raziskovalne politike Unije, mednarodna konkurenčnost, znanstvena odličnost in zlasti stroški nadzora (glej točko 2.2.2). Komisija je seznanjena z mnenjem Evropskega parlamenta (razrešnica za leto 2014), da [EP] „ostaja prepričan, da si mora Komisija še naprej prizadevati za sprejemljivo ravnotežje med tem, da so programi privlačni za udeležence, in legitimno potrebo po odgovornosti in finančnem nadzoru“. Ob upoštevanju teh elementov se predlaga, da generalni direktorati, zadolženi za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije, vzpostavijo stroškovno učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo dal razumno zagotovilo, da je tveganje napake v večletnem obdobju odhodkov v razponu od 2 do 5 % letno; končni cilj pa je doseči, da se stopnja preostalih napak ob zaključku večletnih programov čim bolj približa 2 %, potem ko so bile upoštevane finančne posledice vseh revizij ter popravni ukrepi in ukrepi za izterjavo.

2.2.2. Podatki o vzpostavljenem sistemu notranje kontrole

Okvir notranjega nadzora za nepovratna sredstva temelji na:

- izvajanju standardov notranjega nadzora Komisije;
- postopkih za izbiro najboljših projektov in njihov prenos v pravne instrumente;
- upravljanju projektov in pogodb v času izvajanja vsakega projekta;
- predhodnem pregledu vseh zahtevkov, vključno s prejemom revizijskih potrdil in predhodnim potrjevanjem metod za izračun stroškov;
- naknadnih revizijah vzorca zahtevkov ter
- znanstvenem vrednotenju rezultatov projekta.

Za neposredne ukrepe finančni tokovi obsegajo predhodne preglede naročil in naknadne kontrole. Tveganja se ocenjujejo letno, napredek pri izvajanju dela in poraba virov pa se redno spremljata na podlagi opredeljenih ciljev in kazalnikov.

2.2.3. Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

Stroški sistema notranjih kontrol za generalne direktorate Komisije, zadolžene za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije (vključno z Euratomom), so ocenjeni na 267 milijonov EUR na leto (na podlagi dopustnega tveganja napak za leto 2009). Prinesel je tudi precejšnje breme za upravičence in službe Komisije. Upravičenci in

zakonodajnimi organi so menili, da je breme glede nadzora postalo preveliko. Zaradi tega obstaja tveganje, da se bo zmanjšala privlačnost raziskovalnega programa Unije, kar bo negativno vplivalo na raziskave in inovacije Unije. 43 % skupnih stroškov za kontrolo služb Komisije (brez stroškov upravičenca) nastane v fazi upravljanja projekta, 18 % pri izbiri predlogov in 16 % pri pogajanju o pogodbah. Naknadne revizije in njihovo posledično izvajanje znašajo 23 % (61 milijonov EUR) skupnih stroškov. Vendar ta precejšnja prizadevanja na področju kontrol niso v celoti izpolnila cilja. Ocenjena stopnja preostalih napak za sedmi okvirni program, po upoštevanju vseh izterjav in popravkov, ki so bili ali bodo izvedeni, ostaja višja od 2 %. Trenutna stopnja napak na podlagi revizij sedmega okvirnega programa, ki jih je izvedel Generalni direktorat za raziskave in inovacije, je približno 5 %, zmanjšana na približno 3 % zaradi učinkov revizij. Ni verjetno, da bo stopnja preostalih napak v višini 2 % dosežena. Stopnja napake, ki jo je opredelilo Evropsko računsko sodišče, je v podobnem razponu.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

Generalni direktorati, ki so zadolženi za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije, so odločeni, da se bodo proti goljufijam borili v vseh fazah procesa upravljanja nepovratnih sredstev. Razvili so strategije na področju boja proti goljufijam, ki jih tudi izvajajo, vključno s povečano uporabo obveščevalnih podatkov, zlasti z uporabo naprednih orodij IT, ter usposabljanjem in obveščanjem osebja. Razvili so sankcije, da bi zagotovili sredstva za odvratanje od goljufije, pa tudi ustrezne kazni za primere, ko so goljufije odkrite. Ta prizadevanja se bodo nadaljevala. Na splošno bi morali imeti predlagani ukrepi pozitiven učinek na boj proti goljufijam, zlasti večji poudarek na reviziji na podlagi tveganja ter okrepljenih znanstvenemu vrednotenju in nadzoru. Poudariti bi bilo treba, da je bilo število odkritih goljufij glede na skupne odhodke precej nizko, vendar so generalni direktorati, ki so zadolženi za izvajanje proračuna za raziskave, odločeni, da se bodo borili proti njim. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Evropske unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvratilnimi kaznimi. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi tega programa. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preglede na kraju samem in inšpekcije gospodarskih subjektov, ki so neposredno ali posredno povezani s takšnim financiranjem, v skladu s postopki, določenimi v Uredbi (Euratom, ES) št. 2185/96, z namenom ugotavljanja, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejavnosti v škodo finančnim interesom Unije v zvezi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo o financiranju Unije. Brez poseganja v zgornje odstavke sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, sporazumi in sklepi o dodelitvi nepovratnih sredstev ter pogodbe, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, izrecno pooblaščaj Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF za izvajanje takih revizij, pregledov na kraju samem in inšpekcij.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ³¹	držav Efte ³²	držav kandidatk ³³	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
1	08 01 Upravni odhodki na področju „raziskave in inovacije“ 08 01 05 11 Odhodki za uradnike in začasne uslužbence, ki izvajajo raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 08 01 05 12 Zunanji sodelavci, ki izvajajo raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 08 01 05 13 Drugi odhodki za upravljanje za raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 10 01 Upravni odhodki na področju „neposredne raziskave“ 10 01 05 Odhodki za podporo raziskovalnim in inovacijskim programom na področju „neposredne raziskave“ 10 01 05 11 Odhodki za uradnike in začasne uslužbence, ki izvajajo raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 10 01 05 12 Zunanji sodelavci, ki izvajajo raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 10 01 05 13 Drugi odhodki za upravljanje za raziskovalne in inovacijske programe – program Euratoma 10 01 05 14 Drugi odhodki za novo večjo raziskovalno infrastrukturo – program Euratoma 08 03 Posredni raziskovalni ukrepi programa Euratoma 08 03 01 01 Euratom – fuzijska energija 08 03 01 02 Euratom – jedrska fisija in zaščita pred sevanjem	nedif.	NE	DA	DA	NE
		dif.				

³¹ Dif. = diferencirana sredstva/nedif. = nediferencirana sredstva.

³² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

³³ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

	08 03 50 Odobritve iz prispevkov tretjih oseb za raziskovalni in tehnološki razvoj 08 03 51 Zaključek prejšnjega okvirnega programa Euratoma za raziskave (2007–2013) 10 03 Program Euratoma – neposredni ukrepi 10 03 01 Dejavnosti programa Euratoma na področju neposrednih raziskav 10 03 50 Odobritve iz prispevkov tretjih oseb (ki niso del Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj 10 03 50 01 Odobritve iz prispevkov tretjih oseb (ki niso del Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj (2014–2020) 10 03 50 02 Odobritve iz prispevkov tretjih oseb (ki niso del Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj (pred letom 2014) 10 03 51 Zaključek sedmega okvirnega programa – Euratom (2007–2013) 10 03 52 Zaključek prejšnjih okvirnih programov Euratoma (pred letom 2007)					
--	---	--	--	--	--	--

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Ni relevantno

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

3.2.1.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke – posredne raziskave

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	1	Pametna in vključujoča rast
--	---	-----------------------------

GD: RTD (posredne raziskave)			2019	2020	> 2020	SKUPAJ
•Odobritve za poslovanje						
Številka proračunske vrstice: 08 03 01 xx	obveznosti	(1)= 1a+1b	228,353	242,976	-	471,328
	plačila	(2)= 2a+2b	60,000	244,080	167,248	471,328
Številka proračunske vrstice: 08 03 01 01	obveznosti	(1a)	159,321	169,523	-	328,844
	plačila	(2a)	60,000	130,092	138,751	328,844
Številka proračunske vrstice: 08 03 01 02	obveznosti	(1b)	69,032	73,452	-	142,484
	plačila	(2b)	-	113,988	28,497	142,484
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ³⁴						
Številka proračunske vrstice: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Številka proračunske vrstice: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Številka proračunske vrstice: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Številka proračunske vrstice: 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085
Odobritve za GD RTD SKUPAJ	obveznosti	=(1)+(3)	242,928	258,485	-	501,413
	plačila	=2+2a +3	74,576	259,589	167,248	501,413

³⁴ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.1.2. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke – **neposredne raziskave**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

GD: Skupno raziskovalno središče (neposredne raziskave)			2019	2020	> 2021	SKUPAJ
•Odobritve za poslovanje						
Številka proračunske vrstice: 10.03	obveznosti	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	plačila	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Številka proračunske vrstice: 10.03.01	obveznosti	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	plačila	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
•Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov						
Številka proračunske vrstice: 10.01.05.11			56,368	58,623	0	114,991
Številka proračunske vrstice: 10.01.05.12			10,400	10,816	0	21,216
Številka proračunske vrstice: 10.01.05.13			36,447	37,905	0	74,352
Številka proračunske vrstice: 10.01.05.14			15,702	19,461	0	35,163
Številka proračunske vrstice: 10.01.05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
Odobritve za GD JRC SKUPAJ	obveznosti	=1+1a +3	130,234	138,573		268,807
	plačila	=2+2a +3	123,557	136,722	8,528	268,807

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2019	2020	> 2020	SKUPAJ
GD: RTD – posredne raziskave + JRC – neposredne raziskave					
• Človeški viri		0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0
GD RTD + JRC SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0
Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0	0	0	0

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

3.2.1.3. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke – posredne in neposredne raziskave

GD: RTD + Skupno raziskovalno središče			2019	2020	> 2020	SKUPAJ
•Odobritve za poslovanje						
Številka proračunske vrstice: 08 03 01	obveznosti	(1)	228,353	242,976	-	471,328
	plačila	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328
Številka proračunske vrstice: 10.03.01	obveznosti	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	plačila	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov						
Številka proračunske vrstice: 08.01.05.xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Številka proračunske vrstice: 10.01.05.xx			118,917	126,804	0	245,722

Odobritve za GD RTD + JRC SKUPAJ	obveznosti	=1+1a +3	373,161	397,057	0	770,218
	plačila	=2+2a +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019	2020	> 2020	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	373,161	397,057	0	770,218
	plačila	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			2019		2020		SKUPAJ	
	REALIZACIJE							
	vrsta ³⁵	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ								
– Realizacija programa Euratoma – posredne raziskave	Poročila z opisom dejstev, ugotovitev in rezultatov	n. r.*	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
– Realizacija programa Euratoma – posredne raziskave		3–5 mio.	25	69,032	25	73,453	50	142,484
– Realizacija programa Euratoma – neposredne raziskave	Proizvodi in storitve	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085

³⁵ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

JRC (***)	za oblikovalce politike EU							
Seštevek za specifični cilj			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* Izračun povprečnih stroškov ne bi bil zanesljiv na tem področju s podpisom ene pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev in katere koli pogodbe v skladu s členom 10 Pogodbe.

** Upravičenci do nepovratnih sredstev programa EUROfusion poročajo o 33 delovnih sklopih.

(***) Realizacije pri ukrepih neposrednih raziskav so predvsem proizvodi in storitve za oblikovalce politike EU, ki izhajajo iz večletnega delovnega programa JRC za obdobje 2019–2020 in ki jih JRC namerava dati na trg kot rezultat svojih neposrednih raziskovalnih dejavnosti na področju jedrske energije. Gre za znanstvena in politična poročila, referenčna gradiva, validirane metode, tehnične sisteme, znanstvene informacijske sisteme, podatkovne zbirke itd. Večletni delovni program JRC je tekoči delovni program, ki odraža potrebe Komisije. V tem smislu se število načrtovanih izdelkov iz delovnega programa lahko spreminja, saj se bodo morale upoštevati tudi prihodnje zahteve Komisije. Zanesljiva vrednost za načrtovane izdelke za obdobje 2019–2020 se lahko navede šele ob koncu leta 2018, ko bo dokončan novi delovni program.

(****) Povprečni stroški realizacij se močno razlikujejo. Izdelek, ki se redno dobavlja (npr. periodični bilten z napovedjo pridelka), denimo ni primerljiv s končnim poročilom obsežne in drage študije, pri kateri je bil lahko za pripravo ene same študije potreben znaten znesek. Obe vrsti stroškov sta ustrezni in koristni, vendar imata različen namen. Navedeni povprečni stroški so zgolj matematični izračun na podlagi delitve proračuna z ocenjenim številom realizacij.

3.2.2.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2019	2020	SKUPAJ
--	------	------	--------

RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira			
Človeški viri	0	0	0
Drugi upravni odhodki	0	0	0
Seštevek za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira	0	0	0

Odobritve zunaj RAZDELKA 5³⁶ večletnega finančnega okvira	Posredne raziskave	Neposredne raziskave	Posredne raziskave	Neposredne raziskave	Posredne raziskave	Neposredne raziskave
Človeški viri	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Drugi upravni odhodki	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

GD SKUPAJ	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
SKUPAJ/leto	133,493		142,314		275,807	

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

³⁶ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.2.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2019	2020	SKUPAJ
•Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)			
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)			
XX 01 01 02 (delegacije)			
08 01 05 01 (posredne raziskave)	68	68	
10 01 05 01 (neposredne raziskave)	493	493	
•Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa:) EPDČ³⁷			
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)			
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)			
XX 01 04 yy³⁸	– na sedežu		
	– na delegacijah		
08 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)	14	14	
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)	176	176	
Druge proračunske vrstice (navedite)			
SKUPAJ	751	751	

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Naloge iz posebnega programa jedrskih raziskav, neposrednih in posrednih, zlasti povezane z ravnanjem z jedrskimi odpadki, jedrsko varnostjo in zaščitnimi ukrepi na jedrskem področju, zaščito ter jedrsko fuzijo.
Zunanji sodelavci	

³⁷ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

³⁸ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.3. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☒ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira.

3.2.4. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- ☐ V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2019	Leto 2020	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo	Tretje države, ki so se pridružile programu		
Sofinancirane odobritve SKUPAJ	pm*	pm*	pm*

*Dodano bo pozneje.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☒ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☒ za razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ³⁹	
		2019	2020
Postavka 6011		pm	pm
Postavka 6013		pm	pm
Postavka 6031		Pm	pm

Za razne namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

³⁹ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.

08 03 50: Odobritve iz prispevkov tretjih oseb (ki niso del Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj

10 03 50 Odobritve iz prispevkov tretjih oseb (ki niso del Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

Pridružene države prispevajo k dodatnemu financiranju programa Euratoma s pridružitvenimi sporazumi. Metoda izračuna je določena v teh pridružitvenih sporazumih in ni nujno enaka v vseh sporazumih. Izračuni večinoma temeljijo na podlagi BDP pridružene države v razmerju do skupnega BDP držav članic, pri čemer se ta odstotek uporabi za celotni proračun.